

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 419/2010-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 9. novembra 2010 predbežne prerokoval sťažnosť M. M., K., zastúpeného advokátkou JUDr. D. S., K., ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Trebišov v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 52/2008, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť M. M. o d m i e t a z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 13. augusta 2010 doručená sťažnosť M. M., K. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátkou JUDr. D. S., K., ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len

„ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Trebišov (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 52/2008.

Zo sťažnosti, ako aj spisu okresného súdu sp. zn. 10 C 52/2008 vyplýva, že sťažovateľ podal 17. marca 2008 na okresnom súde návrh na začatie konania o zrušenie podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam. Dňa 4. apríla 2008 okresný súd vyzval sťažovateľa na zaplatenie súdneho poplatku a po jeho uhradení vyzval odporcu, aby sa vyjadril k návrhu na začatie konania, a zároveň ho poučil o jeho procesných právach a povinnostiach.

Na prvom pojednávaní vo veci, ktoré sa konalo 12. septembra 2008, účastníci konania zhodne navrhli, aby súd odročil pojednávanie na neurčito z dôvodu, že majú záujem rokovať o mimosúdnom urovnaní sporu. Ďalšie pojednávanie vo veci sa uskutočnilo 16. marca 2009, ktoré okresný súd po prednesoch účastníkov odročil na neurčito s tým, že im poskytol 60-dňovú lehotu na uzatvorenie mimosúdnej dohody.

Dňa 15. októbra 2009 bola okresnému súdu doručená žiadosť Okresného súdu Košice II o zapožičanie spisu sp. zn. 10 C 52/2008; spis bol okresnému súdu vrátený 12. novembra 2009. Uznesením č. k. 10 C 52/2008-50 z 20. októbra 2009 nariadil okresný súd vo veci znalecké dokazovanie. Znalec doručil vypracovaný znalecký posudok 28. apríla 2010, ktorý bol 29. apríla 2010 obratom zaslaný na vyjadrenie účastníkom konania.

Sťažovateľ 7. mája 2010 doručil predsedovi okresného súdu sťažnosť na priet'ahy v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 52/2008. Predseda okresného súdu reagoval na sťažnosť prípisom sp. zn. Spr. 12/2010 z 24. mája 2010.

Pojednávanie nariadené na 25. jún 2010 bolo z dôvodu neprítomnosti účastníkov konania (sťažovateľ bol na celodennom ošetrovaní a odporca si zásielku neprevzal v odbernej lehote, pozn.) odročené. Dosiaľ ostatné pojednávanie nariadené na 8. október 2010 bolo odročené na neurčito z dôvodu práceneschopnosti vo veci konajúceho sudcu.

Sťažovateľ tvrdí, že „v konaní sp. zn. 10 C/52/2008 sa Okresný súd Trebišov dopustil porušenia základného práva sťažovateľa, keď svojim postupom spôsobil zbytočné preťahy a štvormesačným a sedemmesačným nekonaním zabránil sťažovateľovi výkon jeho práva“, a preto žiada, aby ústavný súd o jeho sťažnosti nálezom takto rozhodol:

„Základné právo M. M. na prerokovanie veci bez zbytočných preťahov upravené v čl. 48 ods.2 Ústavy SR a právo na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd Okresným súdom Trebišov v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C/52/2008 porušené bolo.

Okresnému súdu Trebišov prikazuje, aby v konaní sp.zn. 10 C/52/2008 konal bez zbytočných preťahov.

M. M. priznáva primerané finančné zadosťučinenie 2000 eur (slovom dvetisíc eur), ktoré je Okresný súd Trebišov povinný zaplatiť do 15 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Okresný súd Trebišov je povinný uhradiť trovy právneho zastúpenia advokátke JUDr. D. S. vo výške 254,88 eur do 15 od právoplatnosti tohto nálezu.“

Uplatňovanú výšku finančného zadosťučinenia odôvodnil sťažovateľ „nenahraditeľnou ujmu, ktorú utrpel, keď mu bola odopretá možnosť riadne užívať svoj podiel v spornej nehnuteľnosti, pretože odporkyňa, ktorá o užívanie svojho podielu vôbec neprejavovala záujem, žiadala od sťažovateľa úhradu obvyklého nájmu. Za obdobie viac ako 2 rokov, počas ktorých prebieha konanie na okresnom súde, poznačené zbytočnými preťahmi, sťažovateľ stratil vieru v spravodlivosť, ako aj vieru v rešpektovaní jeho základných práv zo strany celej spoločnosti a zvlášť konajúceho súdu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Podľa prvej vety čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Z citovaného § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu možno o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti hovoriť vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní

ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03).

Sťažovateľ namietal porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 52/2008.

Z judikatúry ústavného súdu vyplýva, že nie každý zistený prieťah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (II. ÚS 57/01, I. ÚS 46/01, I. ÚS 66/02). Pojem „zbytočné prieťahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý treba vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne. S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa totiž postup dotknutého súdu nemusí vyznačovať takými významnými prieťahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prieťahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru (napr. I. ÚS 63/00).

Postup okresného súdu v doterajšom priebehu namietaného konania síce nie je optimálny, ale podľa názoru ústavného súdu sa nevyznačuje takými významnými prieťahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prieťahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, a to aj napriek tomu, že trvá dva roky a osem mesiacov.

Ústavný súd už v predchádzajúcich prípadoch judikoval, že ojedinelá nečinnosť súdu hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov, sama osebe ešte nemusí zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (napr. I. ÚS 42/01, III. ÚS 59/05). Na kratšie obdobia nečinnosti všeobecného súdu ústavný súd spravidla prihliada len vtedy, keď sa vyskytli opakovane a zároveň významným spôsobom ovplyvnili dĺžku súdneho konania (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 39/00, I. ÚS 57/01). V prípade,

keď ústavný súd pri predbežnom prerokovaní zistí, že charakter postupu všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými priet'ahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné priet'ahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, tak s'ťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú (napr. I. ÚS 17/01, I. ÚS 41/01, III. ÚS 59/05, III. ÚS 82/07).

Za obdobia krátkodobej nečinnosti v namietanom konaní považuje ústavný súd obdobie od septembra 2008 do marca 2009 a od marca 2009 do októbra 2009. Ústavný súd zohľadnil, že ide o obdobia ojedinelej nečinnosti, ktoré nasledovali po pojednávaní konanom 12. septembra 2008 a pojednávaní konanom 16. marca 2009, ktoré boli na zhodný návrh oboch procesných strán okresným súdom odročené na neurčito z dôvodu, že účastníkom konania bol poskytnutý časový priestor na mimosúdne vyriešenie sporu. Pretože medzi účastníkmi konania nedošlo k mimosúdnej dohode, okresný súd pokračoval v konaní a uznesením č. k. 10 C 52/2008-50 z 20. októbra 2009 nariadil znalecké dokazovanie.

S ohľadom na doterajšiu dĺžku namietaného konania, majúc na zreteli jeho druh, povahu a jeho doterajší priebeh, ústavný súd zohľadňujúc svoju doterajšiu judikatúru dospel k záveru, že v danom prípade nemožno postup okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 52/2008 kvalifikovať ako porušenie základného práva s'ťažovateľa zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a preto podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde po predbežnom prerokovaní s'ťažnosti rozhodol o jej odmietnutí z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

Po odmietnutí s'ťažnosti bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi s'ťažovateľa.

Nad rámec odôvodnenia tohto uznesenia ústavný súd považoval za potrebné uviesť, že v prípade, ak bude v ďalšom postupe okresného súdu v namietanom konaní dochádzať k neospravedliteľnej nečinnosti alebo neefektívnej činnosti, s'ťažovateľovi nič nebráni v tom, aby sa s'ťažnosťou podľa čl. 127 ods. 1 ústavy opätovne uchádzal o ochranu svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. novembra 2010